

Завдання I етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії

11 клас

1. Павло Скоропадський так зрезюмував своє перебування на чолі Української Держави: *“...попри всі, скажу, помилки, котрих я і уряд припустилися на Україні, попри просто-таки катастрофічні умови, просто-таки стихійні лиха (більшовизм у Росії, вибухи, страйки, раптова втеча та грабіжництво австрійців, швидко прогресуючий розклад німців, перерваний зв'язок наших представників у інших державах із нами, домагання німців про хліб згідно з умовами мирної угоди Ради з Центральними державами, брак людей та сил, на які можна було би спертися тощо) – Україна була державою з усіма установами, що правильно функціонували, з певними планами дій, із фінансовим бюджетом, із певною програмою створення армії, котра до весни 1919 року й мала бути організована, з відновлюваною промисловістю, з певними міжнародними стосунками”*. Аргументовано підтвердьте або спростуйте висловлену Гетьманом думку, спершись на власний аналіз організації Української Держави та політики гетьманського уряду (0-10 балів).

2. Фотографії нижче відображають вирішальні події Другої світової війни: бої за Іводзіму, встановлення радянського прапора над Берліном, капітуляція Японії. Дайте відповідь на подані питання.

- 1) Назвіть українців, причетних до подій на фото (0-3 бали).
- 2) Аргументовано оцініть внесок українського народу у перемогу країн Антигітлерівської коаліції (0 – 10 балів).

3. На фото нижче зображено “Велику трійку” під час Ялтинської конференції 1945 року. Дайте відповідь на запропоновані питання.

- 1) Назвіть членів “Великої трійки” та посади, які вони обіймали? (0-6 балів)
- 2) Які питання союзники узгодили під час цієї конференції? (0-6 балів)
- 3) В якому контексті обговорили “українське питання”? (0-6 балів)

4. Ознайомтеся із твердженням історика Сергія Плохія й дайте відповіді на поставлені питання: “Кримське ханство тепер було оголошено незалежною державою. Та це була напівправа: здобувши незалежність від Стамбула, півострів потрапив у залежність від Петербурга” (0-8 балів).

- 1) Вкажіть період перебування Кримського Ханства у васальній залежності від Османської імперії?
- 2) Назвіть династію, з якої походили кримські хани?
- 3) Яке місто було столицею Кримського ханства?
- 4) У котрому році Російська імперія здійснила анексію Кримського ханства?
- 5) Назвіть інституцію, яка у листопаді 1917 р. проголосила створення Кримської Народної Республіки?
- 6) Яку назву мав уряд проголошеної держави?
- 7) Хто його очолив?
- 8) Внаслідок якої події припинила існування Кримська Народна Республіка?

5. Встановіть кому належать крилаті вислови (0-10 балів).

- 1) “*І ти, Бруте?*”.
- 2) “*Не посоромимо землі Руської, але ляжемо тут кістьми, бо мертві сорому не мають*”.
- 3) “*Париж вартий меси*”
- 4) “*А все таки вона крутиться*”.
- 5) “*Виб'ю з лядської неволі руський народ увесь! Перше я за свою шкodu і кривду воював — тепер буду воювати за нашу православну віру*”.
- 6) “*Вся Русь повинна належати литовцям!*”
- 7) “*Не пора, не пора, не пора, москалеві й ляхові служить Нам пора для України жити*”
- 8) “*Читати українську історію треба з бромом*”.
- 9) “*Не питай, що твоя країна може зробити для тебе, запитай, що ти можеш зробити для своєї країни*”.
- 10) “*Україна розпочинається з тебе*”.

6. Використовуючи подані нижче варіанти відповідей, встановіть відповідність між літературними творами й історичними подіями/явищами (0-5 балів):

- 1) Гомер, “*Іліада*”;
- 2) Олександр Довженко, “*Україна в огні*”;
- 3) Іван Франко, “*Захар Беркут*”;
- 4) Василь Стефаник, “*Камінний хрест*”;
- 5) Вальтер Скотт, “*Айвенго*”

Пропозиції для вибору: А) Монгольська навала XIII ст.; Б) початок українського національного відродження XIX ст.; В) Друга світова війна; Г) Троянська війна; Д) Голодомор; Е) Англія XII ст.; Ж) трудова еміграція українців.

7. Спираючись на подані далі варіанти відповідей, визначте події/явища української історії, відображені в фільмах, представлених кіноафішами (0-4 бали):

1)

“Будинок Слово. Нескінчений роман”

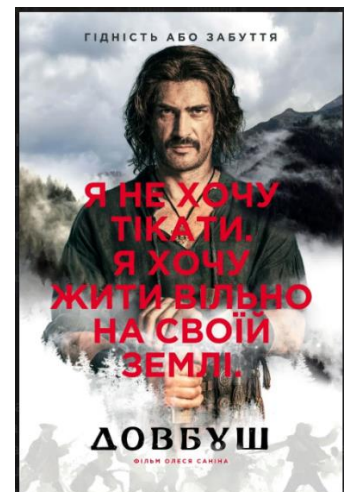
2)

“Крути 1918”

3)

“Ціна правди. Нерозказана історія Гарета Джонса”

4)

“Довбуш”

Пропозиції для вибору: А) Розстріляне відродження; Б) Голокост; В) Голодомор; Г) війна радянської Росії проти УНР; Ґ) “пацифікація” Галичини; Д) опришківський Рух; Е) дисидентський рух.

8. Дайте визначення термінів (0-20 балів):

- 1) Поліс
- 2) Вотчина
- 3) Індульгенція
- 4) Компанійці
- 5) Луддизм
- 6) Аболяціонізм
- 7) Підмандатні території
- 8) Репарації
- 9) Бліцкриг
- 10) Чорносвітники

9. Виберіть зайве прізвище (одне) із логічного ряду. Свою відповідь поясніть (0–2 бали):
А) Василь Смиренко; Б) Євген Чикаленко; В) Артем Терещенко; Г) Ілля Шраг; Д) Богдан Ханенко.

10. Заповніть прогалини в біографії Дмитра Вітовського (0–10 балів):

Дмитро Вітовський (1887–1919)

По завершенні юридичного факультету у 1911 р. розпочав адвокатську практику у Станіславі, долучився до найдавнішої української політичної партії
А) _____

_____ та молодіжного спортивно-пожежного товариства, створеного з ініціативи Кирила Трильовського
Б) _____. У листопаді 1911 року він організував втечу зі станіславівської в'язниці “Діброва” для свого товариша
В) _____

_____, засудженого за вбивство намісника Галичини графа Анджея Потоцького. З початком Першої світової війни добровольцем вступив у лави
Г) _____

_____, з якими пройшов у 1915 р. “бойове хрещення”
Г) _____. Протягом 1916-1917 рр. разом із своїми побратимами перебував на окупованій австрійцями Д) _____, де провадив активну культурно-освітню роботу серед місцевих українців. Після
Е) _____ у

складі австро-німецьких військ перейшов Збруч і воював проти більшовиків аж до розпаду Австро-Угорщини в жовтні 1918 року. Вітовський відіграв ключову роль у
Є) _____, коли українські військові сили під його керівництвом зайняли Львів. Обійняв посаду
Ж) _____ у

Державному Секретаріаті ЗУНР, на якій відповідав за формування
З) _____.

1919 р. під час повернення літаком в Україну загинув у авіакатастрофі.

Відповіді на завдання I етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії 11 клас

1. Рекомендоване змістове наповнення відповіді (0-10 балів)

Вказано, чиїм інтересам була підпорядкована економічна політика Української Держави; визначено, які верстви були задоволені нею, які ні. Розкрито ефективність такої економічної моделі (робота залізниці, промислових підприємств, податкові надходження і т.д.). Окреслено фінансову модель (бюджет, грошова одиниця).

Описано організацію державного ладу Гетьманату із зазначенням власних назв державних структур та принцип їх формування, визначено ефективність їхнього функціонування.

Проаналізовано наявні військові структури Української Держави та проекти гетьмана Скоропадського щодо формування нових із перспективами втілення.

Розкрито освітню політику, вказано відкриття освітніх, наукових та культурних установ часів Гетьманату.

Розкрито зовнішньополітичні пріоритети гетьмана Скоропадського, простежено їхню зміну.

На основі вище переліченого фактажу логічно підтверджено або спростовано вислів Скоропадського.

2. Відповідь: 1) Майкл Стренк, Олексій Берест, Кузьма Дерев'янка (0-3 бали)

2) Рекомендоване змістове наповнення відповіді (0 – 10 балів)

Перелічено країни, у лавах арміях яких воювали громадяни українського походження із зазначенням театру бойових дій.

Окреслено роль українців у партизанському русі проти окупантів.

Висвітлено національно-визвольну боротьбу українців у роки Другої світової війни.

Підсумовано усе вище перелічене та визначено внесок українців у перемогу над нацизмом.

3. Рекомендоване змістове наповнення відповіді

1) Франклін Делано Рузвельт – президент США, Вінстон Черчіль – прем'єр міністр Великої Британії, Йосип Сталін – генеральний секретар КПРС **(0-6 балів)**

2) Поділ Німеччини на окупаційні зони після її капітуляції, виплата нею репарацій постраждалим, репатріація радянських громадян, відкриття установчої конференції Організації Об'єднаних Націй, вступ СРСР у війну проти Японії. **(0-6 балів)**

3) Членство УРСР в ООН та “польське питання”, а саме питання східного кордону Польщі, тобто визнання анексії Західної України 1939 р. СРСР. **(0-6 балів)**

4. Відповідь (0-8 балів):

1) 1478-1774

2) Гіреї

3) Бахчисарай

4) 1783

5) Курултай

6) Директорія

7) Номан Челебіджіхан

8) Радянської окупації

5. Відповідь (0-10 балів):

1) Гай Юлій Цезар

- 2) Святослав Хоробрий
- 3) Генріх 4 Наварський/ Бурбон
- 4) Галілео Галілей
- 5) Богдан Хмельницький
- 6) Ольгерд.
- 7) Іван Франко
- 8) Володимир Винниченко
- 9) Джон Кеннеді
- 10) В'ячеслав Чорновіл

6. Відповідь (0–5 балів):

1. Гомер, “*Іліада*”; - Г)Троянська війна
2. Олександр Довженко, “*Україна в огні*”; - В)Друга світова війна;
3. Іван Франко, “*Захар Беркут*”; - А) Монгольська навала XIII ст.;
4. Василь Стефаник, “*Камінний хрест*”; - Е) трудова еміграція українців
5. Вальтер Скотт, “*Айвенго*” - Д)Англія XII ст.

7. Відповідь (0–4 бали)

1. – А) Розстріляне відродження
2. – Г) Війна радянської Росії проти УНР.
3. – В) Голодомор.
4. – Д) Опришківський Рух.

8. Рекомендоване змістове наповнення відповіді (0-20 балів):

- 1) місто-держава, община громадян, з власними органами управління, законами, армією, судом
- 2) різновид земельної власності, що належала князям, боярам, а також членам їхніх дружин, монастирям, вищому духовництву. Вотчину можна було передати у спадщину, продати, змінити і т.п.
- 3) папська грамота, свідоцтво про відпущення як скоєних, так і ще не скоєних гріхів, що видавалася за гроші або за особливі заслуги перед Церквою
- 4) наймане військо гетьмана Дем'яна Многогрішного
- 5) учасники повстань проти впровадження машин на фабриках кін XVIII. – поч. XIX ст.
- 6) рух за ліквідацію рабства у США XIX ст.
- 7) територія, на яку Ліга Націй видавала мандат на зовнішнє управління іншим державам
- 8) відшкодування державою, визнаною винною у розв'язанні війни, збитків заподіяних іншим державам
- 9) стратегічний план швидкого розбиття ворога та отримання перемоги. Використовувала Німеччина у Першій та Другій світових війнах.
- 10) мобілізовані польовими військкоматами жителі, звільнених радянською армією українських територій. Їх масово кидали в бій під час битви за Дніпро без належної військової підготовки та амуніції.

9. Відповідь (0–2 бали):

Ілля Шраг, оскільки усі інші цукрозаводчики та меценати, а Шраг – політичний діяч.

10. Відповідь (0–10 балів)

А – Русько-української радикальної партії (РУРП)

Б – Січ

В – Мирослава Січинського

Г – Українських Січових Стрільців

Ґ – на горі Маківці

Д – Волині

Е – Брест-Литовського мирного договору

Є – Листопадовому чині/зриві/Львівському збройному повстанні

Ж – секретаря військових справ

З – Української Галицької армії (УГА)